

Плановите за изградба на американскиот антиракетен штит во Полска и во Чешка и дивергентните политички ставови за иднината на Косово меѓу Москва и Вашингтон значајно ја разликуваат "идилата" во односите на досегашните партнери, кои преку Меѓународната кризна група, Контакт групата за Косово и други форуми синхронизирано бараа решенија за решавање на кризните жаришта во светот.

Москва се обвинува за обновување на реториката од периодот на Студената војна, кога постојниот баланс во нивото на вооружувањето, во контекст на доктрината за нуклеарното одвркање и рамнотежата на стравот, ги спречуваа намерите на големите сили со извршување еднострани воени интервенции да ја кројат судбината на светот.

Дали нуклеарните закани претставуваат пат за убедување на новата генерација европски лидери, како што се Ангела Меркел и Никола Саркози, дека треба да работат со Русија и дали враќањето на реториката од Студената војна е начин на кој Москва се обидува да ги дефинира своите легитимни стратешки интереси, се прашува лондонски "Гардијан", кој инаку ги оправдува ставовите на Москва по низа меѓународни прашања.

ПАРТНЕРИ ИЛИ НЕПРИЈАТЕЛИ?

СТУДЕНА ВОЈНА НА ИНТЕРЕСНИ

Развојот на настаните во поглед на руската неприфатливост на изградбата на американскиот антиракетен штит во Полска и во Чешка, како и колапсот на планот на Марти Ахтисари за "контролирана независност" на Косово поради руските закани за користење на правото на вето во Советот за безбедност на ООН, говорат за драматични промени, кои создаваат нови поделби во условно наречената "меѓународна заедница" во која повторно доминираат стратешките интереси на големите сили и нивната постојана цел за создавање нови сфери на интересни влијанија.

Во оваа смисла, во западните медиуми сè повеќе се анализира тезата дека по законите на рускиот претседател Владимир Путин дека Русија ќе ги насочи своите ракетни системи кон Европа доколку Вашингтон не се откаже од намерата за изградба на антиракетен штит на територијата на Полска и на Чешка, кои би ја штителе западната цивилизација од евентуален напад од Блискиот Исток, во меѓународната политика повторно се обновува периодот на Студената војна, со нови закани за разгорување на трката во вооружувањето и создавање нови предизвици за никогаш нецелосно воспоставениот мир во светски рамки.

Западните медиуми сметаат дека Русија со своите закани отишла предалеку, иако во нив ќе најдете и оправдувања за таквите потези на Владимир Путин.

По најновата затегнатост меѓу Москва и Вашингтон околу американскиот антиракетен штит во Полска и во Чешка, како и по прашањето за иднината на Косово, многумина оценуваат дека светот се враќа во периодот на Студената војна и трката во вооружувањето. Меѓутоа, по острите спротивставувања на Москва се чини дека западните земји почнаа да отстапуваат во своите намери, што од друга страна може да дејствува и во насока на создавање порамноправни меѓународни односи и до зголемено почитување на ставовите на супер силите. Тоа би требало да влијае и врз прекинувањето на досегашната практика со еднострани воени интервенции да се решаваат кризните жаришта во полза на сопствените геостратешки интереси. Дали стануваме сведоци на процесите на нова поделба на интересни сфери и влијание меѓу Западот и Русија, а во кои би пристапиле и Кина и Индија како нови настапувачки сили?

Така, весникот "Гардијан" смета дека руската дипломатија има право во опорувањето на разместувањето на антиракетниот штит, кој порано беше замислен како одговор на наводната за-

Пишува: Драги ИВАНОВСКИ

кана од ирачкиот диктатор Садам Хусеин, која во негово отсуство од политичката сцена се заменува со тезата дека таа закана сега се однесува на Иран, иако е познато дека треба да поминат повеќе години до развојот на иранските интерконтинентални ракети, кои би ги погодиле Европа и САД!

"Гардијан" смета дека е реално да се очекува откажувањето на Москва од потпишаните меѓународни договори за редуција на нуклеарното и на конвенционалното оружје, што без претерување може да значи дека Европа повторно ќе се најде пред реална опасност да ѝ се закануваат илјадници руски тенкови!

Помирувачката изјава на американскиот претседател Џорџ Буш на средбата на Групата Г8 најразвиени земји дека Западот гледа на Москва како на партнер и дека не очекува непријателски однос од досегашниот сојузник во многу иницијативи, донекаде говори и за реалноста на ситуацијата во одно-

вршат новите преговори меѓу Белград и Приштина, за кои инаку се залага Москва, откако неколку пати се закани дека ќе го блокира прифаќањето на планот на финскиот дипломат Марти Ахтисари од страна на Советот за безбедност на ООН, со користење на правото на вето. На Саркози му било јасно дека овој негов предлог не бил совршен, но бил добар начин за да се избегне "драмата која би можела да ја подели меѓународната заедница околу Косово". Дали се работи за додворување на новиот француски претседател кон Москва или, пак, се прави "бај-пас" во односите со Кремљ е прашање кое за извесно време ќе остане сепак отворено!

Останува и фактот дека во тој период Белград може значајно да ги зголеми своите позиции со испорачувањето на генералот Младиќ на Хашкиот трибунал, на пример!

Косово стана заложник на нарушените односи меѓу Западот и Русија, ис-

САД: СО ИЛИ ПРОТИВ МУСЛИМАНИТЕ?

Наведувајќи ги притоа воените интервенции на САД во последните години, во кои учествувале и американски војници, вклучувајќи ги и оние во Босна и Косово, "Тајмс" оценува дека американското воено ангажирање речиси секогаш било на страна на загрозеното муслиманско малцинство и дека тоа во поголем број случаи донесува период на стабилност.

Но, тоа не е случај со едно од најдолгорочните кризни прашања по завршувањето на Втората светска војна, кое беше причина за неколку војни меѓу Израел и арапските држави, како и за бројни крвопролевања во кои страдаше цивилно население. Се разбира, тоа е палестинското прашање на кое неодамна во Советот на безбедност потсети и рускиот шеф на дипломатијата, Сергеј Лавров. За време на обидот на Вашингтон на дневниот ред на ова тело да се постави ревидираниот план

ИЛИ ПРЕРАСПРЕДЕЛБА СФЕРИ!

сите меѓу двете супер сили, која по долго време се најде на најниското ниво и дека настапува време на сериозно анализирање на руските закани. Од него се очекува да даде одговор на рускиот предлог за заедничко користење на радарскиот систем во Азербејџан за заштита на Европа од евентуален напад со нуклеарни проектили од непријателските земји од Блиски Исток. Тој систем би бил алтернатива на поставувањето на елементи од американскиот антиракетен штит во Полска и во Чешка, кој беше толку жестоко оспоруван и напаѓан од Москва!

КОСОВО КАКО ДРАМА!

Во европски рамки, каде што независноста на Косово не се прифаќа како единствена и итна солуција на ова прашање, веќе се зборува и за "драмата која би можела да ја создаде поделбата на меѓународната заедница" околу тоа прашање.

Новиот француски претседател Никола Саркози на состанокот на Групата Г8 му предложил на рускиот претседател Владимир Путин одлуката за косовското прашање да се одложи за уште шест месеци и наместо во јуни или јули тоа да биде оставено за почетокот на 2008 година, кога би требало да за-

ПОЧНА ЛИ НОВА ТРКА ВО ВООРУЖУВАЊЕТО?

такна најбогатиот косовски политичар и новинарски магнат, Ветон Сурои. Тој посочи дека ако минатиот декември, кога во Србија постоеше тајм-аут на политичката сцена поради изборите, не беше одложено решението за Косово, сега косовскиот проблем немаше да биде ставен во пакет со радарскиот систем во Чешка, со метежот во Естонија (проблемот со преселувањето на гробиштата на советските војници), или со другите проблеми кои се испреција меѓу западните земји и Руската Федерација.

Интересно е и пишувањето на лондонски "Санди тајмс", кој се осврнува на завршената посета на Џорџ Буш на Албанија, за која многумина оценувале дека има нејасни намери, покрај другото и тоа дека се работи за муслиманска земја, која истовремено е и американски сојузник.

на Марти Ахтисари за Косово, Лавров ќе го спомне палестинското прашање како доказ за недоследноста на западната алијанса за принципиелно решавање на меѓународните спорови. Лавров истакна дека минаа и повеќе од 40 години од создавањето на израелската држава, а Палестинците сè уште немаат можност да создадат своја држава! Иако повторно се работи за муслиманска држава, како што е случај со Косово!

Со еден збор, остријата во пласирањето на сопствените ставови уште еднаш покажаа дека руската дипломатија на ваков начин се заштитува и од воведувањето на преседанот во решавањето на слични случаи, како косовскиот проблем, кои се актуелни и во јужните делови на Руската Федерација, а дека од друга страна, пак, почна жестоко да се бори за враќање на некогашните позиции на супер сила, чии ставови мора да се респектираат со целата тежина која ја носат со себе.